

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R. P. Adami Contzen E Societate Iesv, SS. Theol. Doct.
Commentaria In Qvatvor Sancta Iesv Christi Evangelia**

Contzen, Adam

Coloniæ Agrippinæ, M.DC.XXVI

Quæ Sichar?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-83011](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-83011)

Quamquam autem homines improbi religionem susque deque haberent, sacerdotibus tamen abominabiles erant, quod docerent, in isto monte, non Ierosolymis adorandum, quæ doctrina & falsa, & sacerdotibus auaricia occupatis grauissima vita est, sua nimirum stipendia hostibus impendi. Diuersis igitur affectibus ducebantur, pios zelus sanctus inflammabat, cupidos, pecuniarum, victimarumque auersæ vrebant.

VERSVS 5.

Venit ergo in ciuitatem Samaria, qua dicitur Sichar: iuxta prædium, quod dedit Iacob Ioseph filio suo.

QVÆSTIO I.

Que Sichar?

Sichar est §. 1. Hieronymus, cæteri que Sichem, seu Sichimã, qua & Sichimæ plurali numero dicitur, esse consentiunt. Fuit regia Ieroboami 3. Reg. 11. 25. locus celeberrimus, de quo Gen. 12. 6. Syrus nisi in puncto erratum est, habet שִׁכְרָא Schechar pro Sichar. Hieron. in epitaphio Paulæ corruptum nomen putat, alij mutatum aiunt, constat Hieronymi ævo Neapolim vocatam: Abimelech olim deleuit, sed restaurata est.

Hieronymi de locis Hebr. verba sunt: Sichem & Salem, qua latine & Græce Sichima vocata est ciuitas Iacob, nunc deserta est, ostenditur autem locus in suburbanis Neapoleos iuxta sepulchrum Ioseph, quam subuertit Abimelech, & seminauit in ea salem, sicut in libro Iudicum scriptum est.

Andreas Masius in Ios. 10. Eusebius, inquit, diuersam esse putat hanc Sichem, (loquitur autem de hac fugitiuo duo Sichima in monte Ephraim) ab illa Dine stupro Ioseph sepulchro, alijque multis rebus nobilitatâ vrbe, quam posteritas dicit Neapolim, vulgo nunc Neapolim vocat: sed veteres Iudei in commentarijs scriptis Tamhuma, siue Telam Medana, Neapolim fuisse asyllum censent, idque ego esse credibilis opinor, cum de duabus Sichem nil certi proditum sacris literis esse videatur. Fuit quidem vt apparet, Sichem apud montem potius, quam super montem posita, sed satis fuisse puto, vt vrbs indicium monstraret visus sacre potest.

Brochardus de diuisione terre sanctæ: Inter montes, Fons Iacob inquit, Bethel & Dan, sita est Vrbs Sichem, hodie Neapolis dicta, incredibili amenitate & delicijs abundans, non tamen munita. Nec enim munitio capax, ob idque incurfionibus hostium obnoxia, hanc reedificauit Ieroboam, fuitque prima sedes regni eius à porta Sichem australi, quantum bis tacere possit arcus, est fons Iacob, super quem fatigatus ex itinere sedit Iesus Ioan. 4. Fons ipse effusus est in via, qua tendimus Hierusalem.

Samaria inter Ierosolymas, & Galilæam erat posita. Sichima ab Ierosolymis 1030. passus est apud Bullingerum.

§. 2. Mentionem eximia & singularis donationis habemus Genes. 33. 19. 48. 22. Ios. 24. 32. vbi res exposita est. Syrus vocat קריית גב genbe Keritha tumulum agri. Verum hæc res ad citatum Genesis locum pertinet.

VERSVS 6.

Erat autem ibi fons Iacob. Iesus ergo fatigatus ex itinere, sedit supra fontem. Hora erat quasi sexta.

QVÆSTIO I.

Quis Fons Iacob?

§. 1. Fontis à Iacobo fossi in Genesi mentio non est: consentaneum tamen vero est, eum cum eoloci habitari, plures etiam puteos fodisse. Syrus appellat fontem aquarum Iacob, addit enim de suo דמאיה demaia, aquarum, in siticalosa namque regione non facile aqua haberi, nisi diligenti scruatione, & fossionibus, potest.

QVÆSTIO II.

Cur fatigatus?

§. 1. Iam sexta hora, seu meridiana erat, postibus iter fecerat, vt autem verum se hominem, famem & sitim tolerando, licet iam fatigationis ærumnas lacerandi ostendebat. Quocirca etiam hoc loco Iren. hb. 3. c. 32. contra Marcionitas, Valentinianos, Manichæos, Christi humanitatem asserit. Syrus habet ex labore via מְרַחֵם מַנְחָלָה men chanla.

§. 2. Ariani ex eodem diuinitatem Domini oppugnabant. Ariani respondet Cyrillus: Quis autem ait, dicitur Ariani: Fatigatus ex itinere sedit? Verum ergo virtutum omnium Dominum propter hac verba infirmum patitur: Laboremque itineris in ingenio patris filio accommodabit, vt passibilis iuxta vos inueniatur, qui pati minime potest: An hæc quidem tanquam impietate recusabit, & natura humana quam assumpsit atque corpori recte facientis hæc attribuerit? Nam quoniam in vnam personam diuinitas conuenient, ideo non in duos filios vnus scinditur, & omnia posse vt Deus dicitur. Cumque impassibilis sit, hominis tamen dolores sibi attribuit, quos non vt DEVS, sed vt homo perpeffus est. Cauemus igitur, ne quando artificio quodam ac acie mentis ad consequendam pietatem nobis maxime opus sit, tunc quasi rudes atque agrestes, rationem incarnationis, assumptionemque hominis longe abiciamus, & maiora quam ferre possumus onera humeris nostris imponamus. Si enim homo factus non esset, si ferui formam non accepisset, conturbati iure possent quando seruire aliquid de ipso dicitur. Sin vero firmiter credimus, quia verbum caro factum est, & habitauit in nobis, cum ea dixisset, aut perpeffus fuisse dicitur, que nature nostre conueniunt, humanitati hæc eius attribuas. Non enim poteramus aliter verbum Dei hominem factum esse cognoscere, nisi & loquutus & perpeffus aliqui vt homo fuisset.

QVÆSTIO III.

Cur ait sic sedisse?

§. 1. Exigua controuersia, multæ interpretationes. Cur sic Chrysofost. Euthym. sic vt casus tulit, seu huiusmodi: Alij, sic vt erat fatigatus, vt gestum fatigati hominis exprimat, quasi dicat: sedet vt fatigatus. Ita Caietan. Vincentius. Alij. Maldonatus causalem seu illatiam putat, ex Tuseul. 4. Sic tot simul virtutes continentia, grauitatis, iustitiæ defecerunt. Itaq; sensum esse venit fatigatus, & sic, sine ideo sedit.

§. 2. Irenæus hominem esse ex fame & fatigatione demonstrat: omittit vero particulam vt: sic enim ait:

ADAMI
112
+ Euan
CIV
111